

POSTANOWIENIE

21 listopada 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Paweł Grzegorzczuk

na posiedzeniu niejawnym 21 listopada 2025 r. w Warszawie

w sprawie z wniosku W.W.

z udziałem K.G., R.W., A.W.

i Gminy G.

o rozgraniczenie,

na skutek skargi kasacyjnej W.W.

od postanowienia Sądu Okręgowego w Koninie

z 26 października 2023 r., I 1 Ca 286/23,

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

**2. przyznaje od Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Kole
adw. D.S. kwotę 360 (trzysta sześćdziesiąt 00/100) złotych
powiększoną o kwotę podatku od towarów i usług tytułem
kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skarżącemu z
urzędu w postępowaniu kasacyjnym;**

**3. oddala wniosek o zasądzenie od wnioskodawcy na rzecz
adw. K.B. kosztów pomocy prawnej udzielonej uczestniczce K.G.
z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje

potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przepis ten odpowiada charakterowi skargi kasacyjnej, będącej nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, o dominującym publicznoprawnym charakterze, przysługującym od orzeczeń wydanych po przeprowadzeniu dwuinstancyjnego postępowania sądowego, w którym sąd pierwszej i drugiej instancji dysponuje pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. W powiązaniu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. oznacza to, że w skardze kasacyjnej nieodzowne jest powołanie i uzasadnienie okoliczności o charakterze publicznoprawnym, które stanowią wyłączną podstawę oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (przyczyn kasacyjnych).

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wnioskodawca W.W. powołał się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej, mającą wynikać z argumentacji przytoczonej w uzasadnieniu skargi, a także z podniesionych w skardze zarzutów i uchybień procesowych, jak również z wadliwej oceny zebranego materiału dowodowego.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego wielokrotnie podkreślano, że wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienie, stanowi – obok podstaw skargi kasacyjnej i ich uzasadnienia (art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c.) – odrębne i samodzielne wymaganie konstrukcyjne skargi kasacyjnej (art. 398⁴ § 2 k.p.c.). Wynika to z odmiennej funkcji wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, która polega na przekonaniu Sądu Najwyższego, że merytoryczne rozpoznanie skargi kasacyjnej jest uzasadnione z punktu widzenia jej publicznoprawnych celów. Cele te sprawiają, że ocena podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia ma następczy charakter i jest warunkowana uprzednim pozytywnym zweryfikowaniem powodów przemawiających za jej przyjęciem do rozpoznania (przyczyn kasacyjnych).

Skarga kasacyjna nie odpowiadała tym wymaganiom, ponieważ argumenty mające służyć uzasadnieniu przyczyny kasacyjnej zostały w niej scalone z argumentami mającymi świadczyć o zasadności podstaw kasacyjnych. Podejście takie jest niedopuszczalne i zapoznaje szczególną funkcję wniosku o przyjęcie

skargi kasacyjnej do rozpoznania, uniemożliwiając Sądowi Najwyższemu ocenę istnienia przyczyn kasacyjnych (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 czerwca 2019 r., IV CSK 575/18 i powołane tam wcześniejsze orzecznictwo).

Niezależnie od tego konstrukcyjnego mankamentu, treść wniosku – w zestawieniu z motywami zaskarżonego postanowienia – nie pozwalała uznać, aby zaskarżone orzeczenie było wadliwe w stopniu ewidentnym i widocznym już na pierwszy rzut oka, co zakłada przyczyna kasacyjna określona w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000, V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52 i z dnia z 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156). Pogląd Sądu Okręgowego, według którego objęcie nieruchomości w posiadanie za zgodą właściciela, chociażby była ona jedynie dorozumiana i posiadanie nieruchomości w zakresie przez właściciela określonym lub tolerowanym, świadczy z reguły o posiadaniu zależnym, wpisuje się w judykaturę Sądu Najwyższego (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2019 r., I CSK 368/18 i powołane tam orzecznictwo) i nie świadczy o wadliwości zaskarżonego postanowienia. Podniesiony w skardze zarzut błędnej oceny dowodów i wadliwych ustaleń faktycznych był natomiast niedopuszczalny (art. 398³ § 3 k.p.c.), godząc w sens postępowania kasacyjnego, który polega na kontroli legalności zaskarżonego orzeczenia przy związaniu Sądu Najwyższego jego podstawą faktyczną (art. 398¹³ § 2 k.p.c.).

Należało tym samym odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 w związku z art. 13 § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

O kosztach postępowania należnych pełnomocnikowi reprezentującemu z urzędu wnioskodawcę orzeczono na podstawie § 11 pkt 2 w związku z § 16 ust. 4 pkt 2 obowiązującego rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa albo jednostki samorządu terytorialnego kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. poz. 763). Wniosek pełnomocnika reprezentującego z urzędu uczestniczkę K.G. o zasądzenie od wnioskodawcy kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu oddalono, zważywszy, że koszty te podlegają przyznaniu od

Skarbu Państwa (por. § 1 i 2 powołanego rozporządzenia), nie zaś strony (uczestnika) postępowania.

(K.G.)

[SOP]